

ผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)

ตามแผนปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2555 ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) (ศ.ศ.ป.) มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การจัดการองค์ความรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้งานศิลปหัตถกรรม การสนับสนุนการตลาดการค้าในประเทศและต่างประเทศ และการเพิ่มความแข็งแกร่งของเครือข่ายสมาชิกสัมพันธ์ เพื่อผลักดันให้ ศ.ศ.ป.เป็นศูนย์กลางงานหัตถกรรม อันประกอบด้วย ศูนย์กลางพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ ศูนย์กลางองค์ความรู้ และ ศูนย์กลางการค้า ซึ่งเป็นเป้าหมายการดำเนินงานในระยะที่ 3 (พ.ศ.2555) โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรมให้กับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการเรียนรู้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างและขยายโอกาสทางการค้างานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมสมรรถนะการผลิตและการตลาดงานศิลปาชีพ (Craft Innovation)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์

1) การสร้างมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรมให้กับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

ศ.ศ.ป. ได้พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพและศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยด้วยการเพิ่มการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ให้ผลิตภัณฑ์เพื่อให้สินค้าเข้าไปอยู่ในใจของผู้บริโภค โดยสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต้นแบบได้ 297 ชิ้นงาน ในกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา (เครื่องประดับ, เครื่องใช้บนโต๊ะ) เครื่องโลหะตกแต่งร่างกายและโลหะตกแต่งบ้าน เครื่องจักสาน และผลิตภัณฑ์จากผ้า ทั้งนี้ สามารถนำไปถ่ายทอดให้กับสมาชิก ช่าง/ครูช่างศิลปหัตถกรรมนำไปผลิตเพื่อการค้า พร้อมทั้งนำผลงานต้นแบบดังกล่าวไปเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบตลาด ทั้งในและต่างประเทศ เช่น Maison et Objet 2012 ประเทศฝรั่งเศส, Thailand Show 2012 สาธารณรัฐเชก และสนับสนุนผลงานให้ได้รับการจัดแจ้งลิขสิทธิ์จำนวน 71 ผลงานในนาม ศ.ศ.ป. 46 ผลงานและในนามสมาชิก ศ.ศ.ป. 25 ผลงาน

พร้อมกันนี้ ยังได้เพิ่มสมรรถนะช่างและครูช่างศิลปหัตถกรรมให้มีทักษะความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ จำนวน 291 ราย ในสาขาเครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับ จักสาน และสิ่งทอ ซึ่งช่วยให้ช่างสามารถผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายได้ตรงตามความต้องการของตลาดและในราคาที่สูงขึ้น และมีฐานข้อมูลทะเบียนช่างจำนวน 1,084 ราย นอกจากนี้ ศ.ศ.ป.ได้ประกาศเชิดชูเกียรติช่างหัตถศิลป์ไทย จำนวน 9 ราย (9 สาขา) และครูช่างศิลปหัตถกรรม จำนวน 40 ราย

นอกจากนี้ ยังสามารถผลักดันหมู่บ้านมีดอรัญญิกเป็นหมู่บ้านหัตถกรรมต้นแบบที่สามารถเชื่อมโยงกับหมู่บ้านหัตถกรรมในต่างประเทศ (หมู่บ้านมีดเมืองเซกิ ประเทศญี่ปุ่น) พร้อมทั้งสามารถสนับสนุนให้หมู่บ้านฯ พัฒนา Collective Brand ภายใต้แนวคิด “Sparkling Arunyk” จำนวน 20 ผลงาน และมีพื้นที่ทดลองตลาดใหม่

2) การส่งเสริมการเรียนรู้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

ศ.ศ.ป.สนับสนุนให้ช่างฝีมือ ผู้ประกอบการ และประชาชนผู้สนใจได้ใช้องค์ความรู้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่ ศ.ศ.ป. ได้รวบรวม วิจัย และจัดทำขึ้น ได้แก่ ผลการศึกษาศักยภาพทางการดำเนินงานศิลปหัตถกรรมเชิงพาณิชย์ตลาดสหราชอาณาจักรอัมสเตอร์ดัม เพื่อเป็นข้อมูลในการขยายตลาดงานศิลปหัตถกรรมสำหรับประเทศตะวันออกกลาง และได้รวบรวมประวัติครูช่างศิลปอาชีพ จำนวน 12 ท่าน โดยจัดทำเป็นหนังสือ “ครูช่างตามรอยเส้นทางแห่งศิลปอาชีพ” เพื่อการเรียนรู้คุณค่าแห่งครูช่างศิลปอาชีพ อีกทั้ง ได้ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้หัตถกรรมพื้นบ้านระหว่างผู้ผลิตผ้าย้อมครามของไทยกับผู้ผลิตผ้ามัดย้อมครามแบบญี่ปุ่นของประเทศญี่ปุ่น พร้อมทั้งเดินทางไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเทคนิคการผลิตผ้ามัดย้อมครามแบบญี่ปุ่น (ชิโบริ) เพื่อจัดทำชิ้นงานให้สอดคล้องกับตลาดและความนิยมของตลาดญี่ปุ่นต่อไป

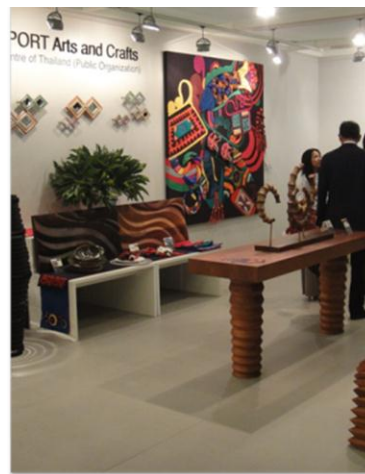
นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้งานศิลปาชีพและศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของ ไทยและนานาชาติ ผ่านการให้บริการห้องสมุดศิลปหัตถกรรม ห้องสมุดออนไลน์ และการ ให้บริการหอพิพิธภัณฑ์ โดยเปิดให้บริการ “หอหัตถศิลป์ระหว่างประเทศ” ซึ่งนำเสนอเรื่อง “เครื่องปั้นดินเผาของชาติต่างๆ ในอยุธยา” เป็นนิทรรศการแรก และจัดแสดงนิทรรศการอื่นๆ ได้แก่ หอศิลปาชีพ หอเครื่องทองไทย หอหัตถศิลป์ผ้าไทย เพื่อผลักดันให้ ศ.ศ.ป.เป็นแหล่ง เรียนรู้ตลอดชีวิตด้านงานศิลปาชีพและศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่สำคัญของประเทศ ตลอดจน การเผยแพร่งานศิลปหัตถกรรมไทยต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้ถึงคุณค่าแห่งงาน ศิลปหัตถกรรมไทยผ่านการจัดนิทรรศการต่างๆ เช่น ในงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย งาน 76th International Handicraft Fair ณ เมืองฟลอเรนซ์ อิตาลี และงาน Taste of Thailand ณ กรุง ลอนดอน สหราชอาณาจักร เป็นต้น

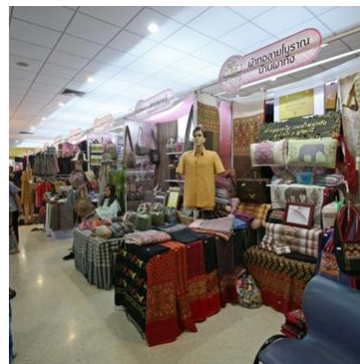
และการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่งานศิลปาชีพและศิลปหัตถกรรม ให้ประชาชนทั้งใน และต่างประเทศได้เรียนรู้และเข้าใจถึงคุณค่างานศิลปหัตถกรรม และสร้างกระแสให้เกิดการ บริโภคงานศิลปหัตถกรรมอย่างต่อเนื่อง พร้อมเผยแพร่ภาพลักษณ์และบทบาทของ ศ.ศ.ป. ที่มี ต่อการส่งเสริม พัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยด้วย

3) การสร้างและขยายโอกาสทางการค้างานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

ศ.ศ.ป. ได้ดำเนินกลยุทธ์การตลาดเชิงรุกเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพและศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่พัฒนาขึ้นสามารถทำการตลาดในตลาดเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกิจกรรมทดสอบตลาดในงานแสดงสินค้าระดับโลก ได้แก่ งาน Maison et Objet 2012 ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งนำแนวคิดความเป็น “Ethnic Chic” หรือวิถีการดำรงชีวิตของชาวเขา มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน และงาน Thailand Show 2012 ณ กรุงปราก สาธารณรัฐเชก ได้นำเสนอผลิตภัณฑ์ต้นแบบ “ไทยนวัตศิลป์ (Thai Navatasilp)” ซึ่งได้รับความสนใจลูกค้าเป็นอย่างมาก และพบว่าลูกค้าโดยรวมมีศักยภาพในการนำเข้าสินค้า โดยเป็นลูกค้าจากสหรัฐอเมริกา ยุโรป ตะวันออกกลาง ซึ่ง ศ.ศ.ป. จะได้ติดตามการสั่งซื้อและส่งมอบการผลิตให้แก่สมาชิกต่อไป

สนับสนุนให้ศูนย์ศิลปาชีพ โครงการศิลปาชีพ โครงการพระราชดำริ และสมาชิกรวมจำนวน 585 ราย ได้มีโอกาสขยายการค้าในช่องทางทางการตลาดที่เหมาะสมและหลากหลายทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ กิจกรรมการตลาดที่จัดโดย ศ.ศ.ป. เช่น งานอัตลักษณ์แห่งสยาม งานฝ่ายทอใจ งานเทศกาลหัตถศิลป์ไทย และเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติในประเทศ ได้แก่ BIG&BIH และ Bangkok Gems & Jewelry Fair ตลอดจนเข้าร่วมงาน Thailand Exhibition ณ กรุงฮานอย เวียดนาม และกรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย โดยสามารถสนับสนุนให้สมาชิก ศ.ศ.ป. สามารถขยายหรือเพิ่มธุรกิจกับคู่ค้าในตลาดใหม่/คู่ค้าใหม่ในตลาดเดิมได้ 28 ราย

นอกจากนี้ ศ.ศ.ป. ได้เปิดให้บริการจัดจำหน่ายสินค้า ณ ศูนย์การค้าอัมรินทร์พลาซ่า เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมให้เข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีการสำรวจทัศนคติของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทย เพื่อเป็นข้อมูลการตลาดสำหรับการส่งเสริมงานหัตถกรรมที่เหมาะสมต่อไป

อีกทั้ง ยังได้เสริมสร้างศักยภาพด้านการแข่งขันทางการค้าให้กับสมาชิก ศ.ศ.ป. รวมทั้งสิ้นจำนวน 727 ราย ผ่านหลักสูตรฝึกอบรมต่างๆ กิจกรรม Business Matching การเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบตลาด การส่งเสริมการค้า และกิจกรรมส่งเสริมการตลาด

4) การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

ศ.ศ.ป. ส่งเสริมสมรรถนะเจ้าหน้าที่ ศ.ศ.ป. ให้สามารถดำเนินงานสนับสนุนและพัฒนางานศิลปหัตถกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยพัฒนาบุคลากรในหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตรบัญชีการเงิน หลักสูตรผู้บริหารด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หลักสูตร Planning, Cost Saving & Workforce Productivity หลักสูตรวิธีประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบภายใน การศึกษาดูงานการผลิตและการตลาดศิลปาชีพฯ เป็นต้น

มีการปรับปรุงระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งกำหนดประเมิน 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการปฏิบัติงาน (2) ด้านพฤติกรรมการทำงาน และ (3) ด้านเวลาการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ได้ทบทวนตัวชี้วัด น้ำหนักและค่าเป้าหมายการประเมินผลระดับผู้จัดการสายงานขึ้นไป และจะดำเนินการประเมินผลโดยคณะทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

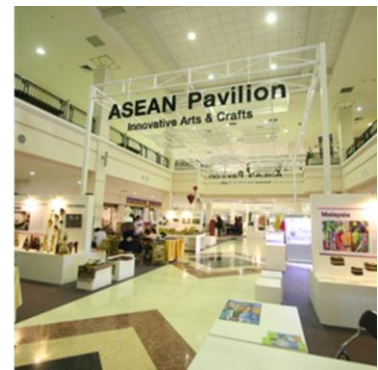
พร้อมกันนี้ ได้ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลต่างๆ ได้แก่ ระเบียบว่าด้วยสวัสดิการ ศ.ศ.ป. เช่น การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การประกันชีวิตและสุขภาพ ระเบียบว่าด้วยการสั่งพักงานและเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักงาน เป็นต้น พร้อมทั้ง กำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของ ศ.ศ.ป.ต่างๆ รวมถึงจัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ในเรื่องหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติงานด้านต่างๆ เช่น เรื่อง พัสดุ บัญชีการเงิน เป็นต้น

5) ส่งเสริมสมรรถนะการผลิตและการตลาดงานศิลปาชีพ (Craft Innovation)

ศ.ศ.ป. ได้กำหนดการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Craft Innovation) ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในปีต่อไป โดยมุ่งเน้นผสมผสานระหว่างคุณค่าเดิมแห่งงานศิลปาชีพหรือภูมิปัญญาพื้นบ้านดั้งเดิม (Heritage) กับ คุณค่าใหม่ เช่น การเพิ่มเสน่ห์ การผสมผสานนวัตกรรม (Innovative) รวมถึงริเริ่มส่งเสริมการใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Craft) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่มีความร่วมสมัยสามารถตอบสนองต่อกลุ่มลูกค้าเฉพาะ ผ่านการจัดประกวดผลิตภัณฑ์เชิงนวัตกรรม (Innovative Craft Award) ในสาขาเครื่องปั้นดินเผา และจักสาน โดยมีผู้ส่งผลงานเข้าประกวดรวม 214 ผลงาน

สร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยเฉพาะชาติอาเซียน +3 +1 ในการจัดประชุมนวัตกรรมนานาชาติ (International Innovative Craft Symposium) เพื่อร่วมหารือ และแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาหัตถกรรมของแต่ละชาติสมาชิก อันจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในภูมิภาคอาเซียน ในประเด็นต่างๆ ต่อไป พร้อมกันนี้ ในการประชุมก็ได้จัดนิทรรศการแสดงผลงานชาติสมาชิกอาเซียน +3 +1 ซึ่งได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากชาติสมาชิกในการจัดหาผลิตภัณฑ์สำหรับจัดแสดง เพิ่มความสนใจเป็นอย่างมากแก่ผู้เข้าชม

นอกจากนี้ ศ.ศ.ป. ได้ริเริ่มจัดงานเทศกาลนวัตกรรมนานาชาติ (International Innovative Craft Fair 2012: IICF) ภายใต้แนวคิด “Dignity of Nations” ระหว่างวันที่ 15 – 18 มีนาคม 2555 เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมให้เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยรวบรวมองค์ความรู้ จัดแสดงผลงานโดดเด่นอันเกิดจากการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมที่ประสบความสำเร็จจากประเทศต่างๆ เช่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย เป็นต้น และถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการสัมมนา โดยวิทยากรจากประเทศเกาหลี ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส และประเทศไทย เพื่อผลักดันให้เกิดการสร้างสรรคการออกแบบ การจำหน่าย และเปิดโอกาสให้ช่างฝีมือของไทยได้เรียนรู้แนวคิดการพัฒนาหัตถกรรมจากต่างประเทศ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อผลักดันให้

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านงานนวัตกรรมศิลปะระหว่างประเทศ โดยมีสมาชิก ศ.ศ.ป. 152 ราย และผู้แทนจากต่างประเทศ 20 ประเทศร่วมจัดแสดงผลงานและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยผู้เข้าชมงานประมาณ 10,599 คน

นอกจากนี้ ศ.ศ.ป. ยังได้ดำเนินงานอื่นที่สำคัญ ประกอบด้วย

□ ส่งเสริมและพัฒนางานหัตถศิลป์อันเกี่ยวเนื่องกับงานโขนของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ เพื่อพัฒนาความสามารถ/ทักษะ และผลิตภัณฑ์ของสมาชิกของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ด้านงานหัตถศิลป์แขนงต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการผลิตโขน การจัดการ/และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตงานหัตถศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตโขนอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม ตลอดจนการพัฒนาและขยายฐานผู้ชมในประเทศ และขยายตลาดการแสดงโขนในฐานะทุนทางวัฒนธรรมไปสู่ตลาดระหว่างประเทศ

□ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และช่างฝีมือศิลปาชีพ ศูนย์ศิลปาชีพ บางไทรฯ เพื่อพัฒนาการฝึกอบรม และยกระดับทักษะฝีมือช่าง กระบวนการผลิต พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ การส่งเสริมกิจกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรศูนย์ศิลปาชีพ บางไทรฯ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพจำนวน 243 ราย จาก 16 สาขาช่าง

□ โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยจัดประกวดภาพวาดสีน้ำมันหรือสีอะคริลิก ภายใต้อำนาจ "รู้ รัก สามัคคี ได้ร่มพระบารมี 84 พรรษา มหาราชัน" มีผู้ส่งผลงานเข้าประกวดทั้งชาวไทยและต่างประเทศทั้งสิ้น 247 ภาพ และมีภาพที่ได้รับรางวัลรวมทั้งสิ้น 12 ภาพ และภาพประทับใจ 50 ภาพ

